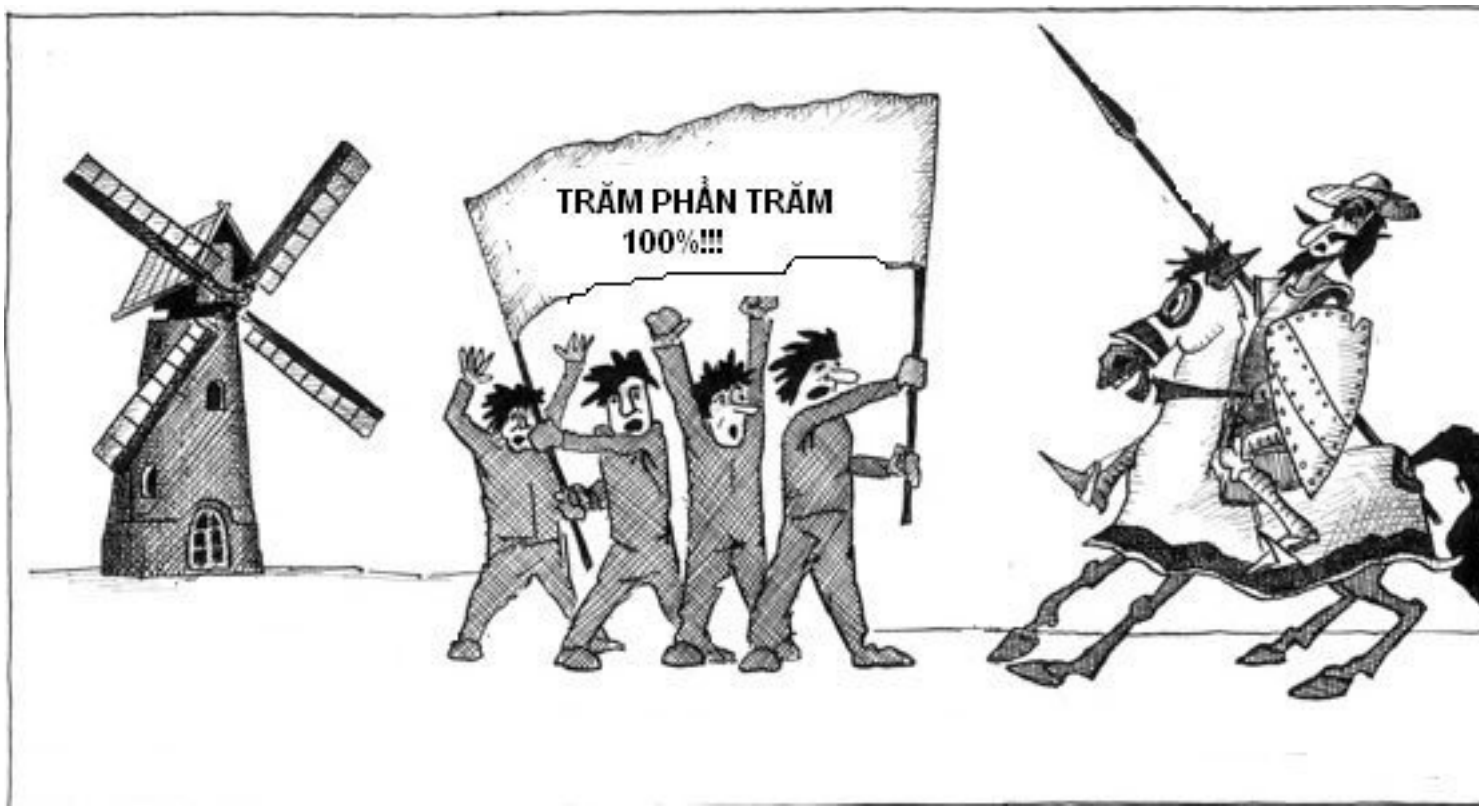
Khẩu hiệu không có tội. Cứ thời gian dùng nó, chí ít trong những bối cảnh, giai đoạn nhất định. Nhiều khẩu hiệu được dùng để hô hào đám đông, vì thế dễ nhàm. Vấn đề là khẩu hiệu sẽ được tác động thế nào, được hiểu bởi đối tượng nào của xã hội. Nó có nhất thiết phải có trong thế giới quan của trẻ em không?

Có cả những 'khẩu hiệu' tác dụng trái nghịch

Vé về tuổi đầu xanh

"Lời trước, văn sau" chẳng hạn, không thấy lớp dạy hồi tôi đi học từ giữa những năm 60, nếu có nói đến, chắc là để phê phán. Vào mẫu giáo được dạy ngay thế tắt, trật tự: "1, 2, 3. Ta im lặng. Nghe cô dặn. Chờ hết vang. Đứng thẳng hàng. Thế là tốt". Có thể sức cuốn hút vào tuân thủ pháp luật, kỷ luật đối với một tay "chúa tể do" (nhờ bạn thân tôi bỏ phê bình gần suốt đời) là tôi, hình thành từ đây.

Trong tâm khảm không nhớ được khẩu hiệu gì dành cho học sinh những năm cấp II, cấp III. Nếu chúng đã có, chúng đã không có ảnh hưởng gì đến tôi. Chỉ thấy rõ rệt nhất lời khẩu hiệu của thày cô, không kể thể tự gì, hết lòng hết dạ: "Tất cả vì học sinh thân yêu". Thày cô kính yêu

ca th h U60 ca chúng tôi đã làm đúng nh th.

Khi lên đi hc thì có nhiu khu hiu, phng châm dành cho sinh viên. Ch nh tip cn h thng sau: "(Hãy) Bin chng trình đào to ca Trng thành quá trình t đào to bn thân". Nu có cách nào, không nht thit qua khu hiu, sm đt đc điu này thì tt. Tt nhiên vi điu kin ct t là chng trình đào to ca Trng không sai lm v phng hng, không dy d ki cu t, hun hc (nhi nhét) nh ca Nho/Khng chng hn...

Khu hiu là gì?

Khu hiu có là mt th chun mc? Nu là chun mc, nó phi có đ c tính li ích (ngi th hiên có li khi theo nó), ln tính thuyt phc (đ còn kh thi), đ to sc hút, và ... và tính bt buc. Cái "tính" th ba này có th là lý do khin cho các nhà giáo dc ti các nc phát trin ngn ngi trin khai khu hiu trong môi trng giáo dc dành cho tui th.

Khu hiu có hàm lng giáo dc không? Chc chn là có. Nhng nó có th có hiu qu nh đèn xanh, đèn đ, vn mnh hn khu hiu vì có tác dng cng ch? Vit Nam, hin vn có nhiu k la tui mà "Tiên hc l" va đc áp vào, c thy đèn đ là đi, thy đèn xanh thì dng li, vì git mình nhìn thy CSGT đng bên kia đng...

T hn, "khu hiu" liu có phi là mt nim hy vng vào mt phong cách "cha mo", xut phát t hy vng dùng mt th "thuc bc", "thuc tiên" nào đó cha khi trong nháy mt mt căn bnh trm kha, đã di căn t lâu lm, thnh thong bc phát. Hay chí ít, nó cũng làm đc vic ca mt s th kháng sinh, chn bnh li, trùm vào "chăn", ri ht nhim k ca "Tôi", bnh cũ li tái ng vi chúng ta?

Khu hiu chc ch có th là phng tin, không th là mc đích.

Khu hiu và Đo lý

Nh mi phng tin, khu hiu dù "hay", nu mt thi gian tính, lch pha vi thi đi, nó s trthành cng nhc. Các nhà giáo dc hc ca mt nc phát trin s ngi "nhét" vào đu tr em

cái gì khuôn sáo, lại càng không muốn rập học sinh theo một khuôn (stereotype) nào đó. Hễ chọc người giáo điều sẽ tạo nên các biến thái kiểu "Tiên học lễ, hậu học văn" cho một xã hội của các giá trị giả. Xưa nay giáo điều và đạo đức giả vẫn là "anh em một nhà".

Giáo dục phải là môi trường "động", sáng tạo, tiến bộ, hiện đại, không thể là một cửa hàng đồ cổ.

Các phương tiện giáo dục về đạo lý rất quan trọng, nó giúp duy trì lương tâm, xây dựng các giá trị tinh thần, kiểu "có công mài sắt có ngày nên kim"...

Những toàn bộ triết lý Khổng/Nho nhờ tuột qua tôi (và không chỉ tôi) theo kiểu nước đổ đầu vịt, trong khi chỉ một khẩu hiệu của Việt Nam lại nhỏ nhẹ in: "Thương người như thể thương thân". Những lương tâm của từng người chưa đủ, cần "lương tâm" của cả cộng đồng...

Trong môi trường pháp luật thường tôn, khi các véc tơ, dù nhỏ, có thể "vô hướng" theo nghĩa được tự do tự tưởng như giá trị cao nhất của quyền con người, nhưng (những véc tơ này) chỉ biến thiên về cường độ và hướng trong một hệ quy chiếu mà loài người công nhận không bàn cãi: đó là khuôn khổ của pháp luật, của kỷ luật như kiểu Quy chế cơ xé (của thầy, của trò) trong trường ở nhiều nước...

Có nên phân tích "vì sao các nước phát triển không có khẩu hiệu"? Hơi khó, vì ta chỉ có thể dùng phương pháp luận để xem xét cái đang có, khó mà xem xét cái không có. Chốc là nên xem xét khẩu hiệu (dành cho người lớn): " (Hãy) Cải cách toàn hệ thống Giáo dục Việt Nam" thì hơn?

Theo Vietnamnet.vn